

2022-10-25

RS/465/2022

Marie Sherman
Sekretariatet
Tfn:
E-post: marie.holm.sherman@regionjh.se

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss Ds 2022:15 Regler om privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade hälso-och sjukvården

Dnr S2022/03310

Inledning

Region Jämtland Härjedalen har beretts möjlighet att yttra sig över Socialdepartementets Ds 2022:15 Regler om privata sjukvårdsförsäkringar inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalens besvarade betänkandet SOU 2021:80 Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar 2022-01-25 (RS/714/2021). De synpunkter som framfördes till SOU 2021:80 "att det inte finns tillräckligt med underlag i betänkandet för att kunna dra några slutsatser kring om de förslag till lagändringar som presenteras är rimliga samt vilka eventuella konsekvenser förslagen kan få" är även relevanta för promemorian Ds 2022:15 och återkommer i detta remissvar.

De förtydliganden och tillägg som införts i Promemorian har inte ändrat vår uppfattning att utredningen saknar tillräckliga sakskalet för att bifalla förslaget att införa en reglering vars konsekvenser inte är klarlagda: 5 kap. 9 § En privat vårdgivare som har slutit avtal med en region enligt 15 kap. 1 § får inte erbjuda sådan hälso- och sjukvård som avtalet omfattar även till en patient vars hälso- och sjukvård finansieras av en privat sjukvårdsförsäkring.

Uppdraget som innefattar tre områden ska komplettera författningsförslagen i betänkandet genom:

- 1) att beskriva sjukvårdsförsäkringars påverkan på offentligfinansierad hälso- och sjukvård;
- 2) att föreslå åtgärder som säkerställer att patienter med privat sjukvårdsförsäkring inte får snabbare tillgång till vård eller bättre vård i den offentligfinansierad hälso- och sjukvård framför patienter utan sådan försäkring, samt
- 3) att lämna författningsförslag som begränsar regionernas möjlighet att sluta avtal som innebär att personer med privat sjukvårdsförsäkring genom en sådan försäkring ges vård inom den offentligfinansierad hälso- och sjukvården.

I detta innefattas att regionerna inte får överlämna uppgifter avseende hälso- och sjukvård till privat vårdgivare vars vård ingår i avtal med region och omfattas av privat

sjukvårdsförsäkring. Samma förbud skulle gälla för remittering av sådana patienter till den offentligt finansierade vården.

Förslagets syfte är att säkerställa att privata sjukförsäkringar inte på ett negativt sätt påverkar möjligheten att upprätthålla den etiska plattform som ska styra beslut om prioriteringar i vården främst människovärdesprincipen och behovssolidaritetsprincipen.

Region Jämtland Härjedalens kommentarer till utredningens hållpunkter

Den risk som beskrivs att ”privata vårdgivare med offentligt finansierad vård genom att sätta tidsgränser möjliggör för patienter med sjukvårdsförsäkring får bättre tillgång till den offentliga hälso- och sjukvården” är inte understött med tillräckliga sakskalet för att motivera ett lagförslag vars effekter inte heller är tillräckligt understödda med tillförlitliga konsekvensbedömningar.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys vars uppdrag var att beskriva riskerna konstaterar baserad på övergripande statistik att personer med privat sjukvårdsförsäkring i genomsnitt får snabbare vård genom den offentligfinansierade vården. Samtidigt konstaterar myndigheten att det är svårt att med säkerhet uttala sig om privata sjukförsäkringars faktiska påverkan i den offentliga hälso- och sjukvården. Resonemanget i detta exempel kan kopplas till andra områdens påverkan av lagförslaget eftersom det även här saknas tillräckliga sakskalet för att motivera ett lagförslag vars effekter inte heller är tillräckligt understödda med tillförlitliga konsekvensbedömningar. Hänvisar till de områden som ingick i utredarens uppdrag för att beskriva lagförslagets påverkan med konsekvenser för kommunala självstyret, berörda aktörer och individer, jämställdhet, egendomsskydd och näringsfrihet samt administrativa och ekonomiska aspekter. Här konstaterar utredaren generellt att regleringen medför inskränkningar för flera av de nämnda områdena men att detta motiveras med att ”en sammantagen bedömning av förslagets syfte och svårigheterna att tillgodose på andra sätt får förslaget anses utgöra ett nödvändigt och även godtagbart ingrepp...” Detta resonemang skapar en rättsosäkerhet. Region Jämtland Härjedalen instämmer i att det finns behov att komplettera betänkandets förslag eftersom det råder osäkerhet kring rättsläget om hur en god och patientsäker vård som ges efter behov ska säkerställas, och att det därav finns behov av reglering.

Vi lägger vikt vid kommentarerna i promemorian att det har visats vara svårt att överblicka privata sjukvårdsförsäkringars faktiska påverkan på kapaciteten exempelvis i den offentliga hälso- och sjukvården och vad det innebär för patienterna som använder sig av den. Detta stödjer vår uppfattning att det krävs ett bredare och mer ingående analysarbete för att påvisa var och hur reglering bör införas för att klargöra rättsläget om hur en god och patientsäker vård som ges efter behov bäst kan säkerställas. Betänkandets konstaterande att det behövs mer data och kunskap för att forskare och myndigheter ska kunna bedöma påverkan och konsekvenser av frågor som rör privata sjukvårdsförsäkringar har inte infriats.

Region Jämtland Härjedalen instämmer inte i de slutsatser som görs i förslaget som skäl för att inrätta en mer heltäckande reglering. Utredningen har inte kunnat beskriva sjukvårdsförsäkringars påverkan på offentligfinansierad hälso- och sjukvård eller föreslagit åtgärder som säkerställer att patienter med privat sjukvårdsförsäkring inte får snabbare tillgång till vård eller bättre vård i den offentligfinansierad hälso- och sjukvård framför patienter utan sådan försäkring.

Utredningen har inte heller kunnat påvisa konsekvenserna för olika aktörer till författningsförslaget som begränsar regionernas möjlighet att sluta avtal som innebär att

personer med privat sjukvårdsförsäkring genom en sådan försäkring ges vård inom den offentligfinansierad hälso- och sjukvården.

Region Jämtland Härjedalens slutsats är att det inte finns tillräckligt med underlag i promemorian för att kunna dra några slutsatser kring om de förslag till lagändringar som presenteras är rimliga samt vilka eventuella konsekvenser förslagen kan få.

Kommentaren som gavs i svaret till betänkandet är fortfarande relevant:
Denna utredning har haft svårigheter med att få fram uppgifter för att på ett heltäckande sätt kunna beskriva och analysera förekomsten av privata sjukvårdsförsäkringar och deras effekter och konsekvenser på hälso- och sjukvården. Det saknas t.ex. data som följer patienten hela vägen genom vårdkedjan och som visar hur vården finansieras, hur mycket hälso- och sjukvård som betalas med privata sjukvårdsförsäkringar, vilka vårdgivare som utför vård som betalas med sjukvårdsförsäkringar och vilken vård det är som betalas med sjukvårdsförsäkringar.” 1)

1) SOU 2021:80 s. 236-237. 2(2)

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Magnus Rönnerfjäll (C)
Regionstyrelsens ordförande

Anders Byström
Tf. regiondirektör